

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Datum: 2023-02-20
SMHI Dnr: 2022/2529/10.1
Er referens: M2022/02237

m.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: sebastian.axelsson@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av EU-kommissionens förslag om certifieringsramverk för upptag och infångning av koldioxid (CRCF)

SMHI har tagit del av rubricerade handlingar och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområdet meteorologi (inklusive luftmiljö och buller).

Vi befinner oss i en mycket snabb klimatförändring. Läget är kritiskt och utsläppen av växthusgaser måste minska kraftigt. Effekter av klimatförändringen påverkar alla och syns redan idag på olika sätt på alla kontinenter och i världshaven. Högre temperaturer, högre havsnivåer, längre värmeböljor, torka och fler översvämningar är några exempel. Det finns kunskap och teknik för att minska vår klimatpåverkan och lindra effekterna av klimatförändringen. Hela samhället kan vara med och bidra till en positiv utveckling: i politiken, näringslivet och på individnivå.

SMHI ser positivt på ansträngningar som syftar till att uppnå EU:s mål med klimatneutralitet till år 2050. I Sverige är målet att inte ha några koldioxidutsläpp till atmosfären år 2045, för att därefter uppnå negativa utsläpp (Sveriges klimatlag, 2017:720). Dagens nationella åtaganden räcker inte för att uppnå målet. För att nå dit kan kraftigt minskade utsläpp behöva kompletteras med olika tekniker för koldioxidborttagning.

SMHI anser det viktigt att säkerställa att tekniker för koldioxidborttagning har en verklig nettoeffekt av minskad atmosfärshalt, med tanke på att olika delar i processerna kring infångning och borttagning kan bidra till nya utsläpp. Med avseende på detta vore det önskvärt med ett förtydligande av hur nettoborttaget, och i synnerhet ”CR-baseline”, ska beräknas i praktiken.

SMHI – Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Postadress SMHI 601 76 • NORRKÖPING • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01

Huvudkontor SMHI

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 NORRKÖPING

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr
753 40 UPPSALA

SMHI

Besöksadress Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA

Texten i förslaget till certifieringsramverk antyder att ”greenhouse gas emissions” och ”carbon removal activities” står i direkt kontrast till varandra (t ex punkt 8 på sid 3). Det skulle behöva klargöras hur dessa två begrepp ställs mot varandra samt vilka tidsskalor det är som avses. Minskad mängd koldioxid i atmosfären till följd av ”carbon removal” kan till exempel inte direkt sättas i relation till minskade utsläpp av växthusgasen metan, som är en mer kraftfull växthusgas än koldioxid, men som inte stannar särskilt länge i atmosfären och därför inte innebär samma problem på långa tidsskalor.

Vilka tidsskalor som gäller för koldioxidborttaget skulle även behöva förtydligas för att klargöra hur länge det avses att kolet ska vara borta från atmosfären. Hur lång är en ”monitoring period”? I texten refereras även till ”very long-term duration of several centuries”. Hur hänger dessa tidsangivelser ihop och hur motiveras val av tidsskala?

Vidare används i texten begreppet ”carbon dioxide equivalent”. Även i detta sammanhang är det viktigt att ha i åtanke att olika växthusgaser har olika effekt på olika tidsskalor, och det är därmed viktigt att definiera vad som avses.

SMHI anser att ambitionen att använda existerande verktyg som till exempel satellitdata för att följa upp emissioner/borttagning är bra, och det är en bra tanke att detta skall göras för att få en konsistent bild jämfört med nationella GHG-inventories (punkt 10, sid 4). Det står däremot inget om vad som gäller om mätdata från existerande verktyg för uppföljning skiljer sig från nationella GHG-inventories, och här vore det önskvärt med en precisering.

SMHI anser att det är av största vikt att ansträngningar att minska utsläppen av växthusgaser inte avstannar i väntan på att tekniker för koldioxidborttagning utvecklas och implementeras i tillräcklig omfattning.

Generaldirektör Håkan Wirtén har beslutat i detta ärende efter föredragning av Maria Norman. Erik Kjellström och Magnus Joelsson har deltagit i beredningen av ärendet. Avdelningschef Magnus Rödin har deltagit vid den slutliga handläggningen.

För SMHI

Håkan Wirtén
Generaldirektör

Maria Norman
Fil. Dr. Meteorologi

SMHI – Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Postadress SMHI 601 76 • NORRKÖPING • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01

Huvudkontor SMHI

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 NORRKÖPING

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr
753 40 UPPSALA

SMHI

Besöksadress Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA